

معاونت آموزش

دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شایستگی

کشت گیاه دارویی زیره سیاه

گروه شغلی

فناوری های راهبردی

سلامت، طب ایرانی و گیاهان دارویی

کد استاندارد شایستگی

۶۱۱۲/۴۶/۱

تاریخ تدوین : ۹۳/۴/۱

ناظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی استاندارد : ۶۱۱۲/۴۶/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی:

رئیس گروه برنامه ریزی درسی فناوری های راهبردی : دکتر پوراندخت نیرومند

- دکتر محسن بیگدلی - دکتر علیرضا طاهرپور - دکتر محمد انصاری پور - ابوالفضل علیزاده - سید محسن جلالی - شهرام گندابی -

نرگس کیانی - عاطفه سادات جلال زاده - زینب وفائی نژاد - حسین امامی - حمیدرضا عصارپور آرانی

- و همکاری و مشاوره علمی مهندس علی ابراهیمی ورکیانی - مهندس جواد خلیل پور اسپق -

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل:

- ستاد گیاهان دارویی معاونت فناوری ریاست جمهوری

- سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

- وزارت جهاد کشاورزی

- اعضای هیئت علمی دانشگاه های کشور

فرآیند اصلاح و بازنگری :

در صورت درخواست ستاد گیاهان دارویی و طب ایرانی، دانشگاههای مرتبط و متخصصین و صاحبنظران مورد بازنگری و اصلاح قرار گیرد و پس از تائید ستاد گیاهان دارویی و طب ایرانی اعمال گردد.

تدوین کنندگان استاندارد آموزش

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک و رشته تحصیلی	سمت	سابقه کار	پست الکترونیک
۱	محمد شریفی مقدم	کارشناسی ارشد مهندسی کشاورزی	مدیر پروژه تدوین استاندارد های گیاهان دارویی در زیر بخش گیاهی - مجری ملی	سال ۱۲	Sharifi392003@yahoo.com
۲	دکتر محمد رضا شاه پسند	عضو هیئت علمی	مدیر کل دفتر ترویج کشاورزی و منابع طبیعی	سال ۲۵	
۳	دکتر عیاسعلی نصرالله‌ی	گیاه پزشکی	عضو هیئت علمی سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران - وزارت علوم	سال ۳۴	
۴	علی اصغر پالوج	کارشناس منابع طبیعی	رئیس گروه منابع طبیعی	۱۸	
۵	معصومه شریفیان	کارشناس ارشد	عضو گروه تدوین استاندارد آموزش	۸	
۶	علی ابراهیمی ورکیانی	کارشناس ارشد	عضو هیئت علمی سازمان تحقیقات - وزارت جهاد کشاورزی	۳۵	

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شماری ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ، پلاک ۹۷

دورنگار : ۶۶۹۴۴۱۱۷

تلفن : ۶۶۵۶۹۹۰۰ - ۹

پست الکترونیک: Barnamehdarci@yahoo.com

مشخصات استاندارد شایستگی

عنوان استاندارد شایستگی:
کشت گیاه دارویی زیره سیاه
شرح استاندارد شایستگی :
استاندارد آموزش شایستگی کشت گیاه دارویی زیره سیاه ، از حوزه فناوری های راهبردی، سلامت، طب ایرانی و گیاهان دارویی است که دارای کارهایی از قبیل : شرایط مناسب محیطی و کشت بومی سازگار با گیاه، آماده سازی خاک و روش ها و اصول صحیح خاک ورزی، کاشت ، مراقبت و نگهداری، برداشت محصول می باشد .
ویژگی های کارآموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات: پایان دوره راهنمایی حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمانی و روانی شایستگی پیش نیاز :
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش : ۴۶ ساعت - زمان آموزش نظری : ۲۲ ساعت - زمان آموزش عملی ۲۴ ساعت - زمان کارورزی : ساعت - زمان پروژه : ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- کتبی : ۲۵ درصد - عملی : ۴۵ درصد - اخلاق حرفه ای : ۱۰ درصد
صلاحیت های حرفه ای مربیان :
طی نمودن دوره مهارت های استاندارد مربوطه و یاقوبی در آزمون صلاحیت حرفه ای استاندارد مربوطه سازمان و حداقل دارای مدرک لیسانس مهندسی منابع طبیعی (جنگل و مرتع) یا کشاورزی (علوم زراعی و باغی) با حداقل ۳ سال سابقه کار مرتبط

استاندارد آموزش

- برگه‌ی عناصر شایستگی و معیارهای عملکرد

عنصر شایستگی	معیار عملکرد
۱- شرایط مناسب محیطی و کشت بومی سازگار با گیاه	۱- نیازهای اکولوژیکی اصلی ۲- میزان نور مناسب ۳- درجه حرارت مناسب ۴- کیفیت و کمیت آب مناسب ۵- کیفیت خاک مناسب ۶- محدوده طول و عرض جغرافیایی و زمانی مناسب برای کاشت گیاه ۷- گیاه شناسی و خصوصیات فیزیولوژیک گیاه ۸- فواصل و دوره های زمانی کاشت، داشت و برداشت ۹- اندام های گیاهی و خواص دارویی و درمانی اصلی
۲- آماده سازی خاک و روش ها و اصول صحیح خاک ورزی	۱- عمق شخم و نحوه مخلوط کردن کودها با خاک ۲- نحوه آماده سازی خاک و تسطیح ۳- خاکریزی حفاظتی ۴- ماشین لات مناسب برای خاک ورزی ۵- فرمول های طبقه بندی خاک ورزی در شرایط متنوع ۶- روش های افزایش ماده آلی خاک ۷- روش پسماند و ضایعات در خاک ۸- بهداشت و قرططینه خاک
۳- کاشت	۱- تهیه بذر مناسب ۲- کاشت با روش مستقیم ۳- میزان و سطح کاشت در واحد سطح ۴- آماده سازی بستر برای کاشت ۵- زمان مناسب کشت ۶- مبارزه با علف های هرز در زمان کشت ۷- روش کشت ۸- آرایش گیاهی (تعداد بوته در هکتار) ۹- عمق کاشت قلمه، فاصله بوته ها از هم و ردیف ۱۰- نحوه آبیاری ۱۱- محروم حاصلخیزی خاک برای کشت ۱۲- تناوب کشت

استاندارد آموزش
- برگه‌ی عناصر شایستگی و معیارهای عملکرد

عنصر شایستگی	معیار عملکرد
۴- مراقبت و نگهداری	<p>۱- کنترل آفات</p> <p>۲- کنترل بیماری ها</p> <p>۳- کنترل علف های هرز</p> <p>۴- هرس گیاه در مرحله داشت</p> <p>۵- جوان سازی بوته</p> <p>۶- تغذیه و حاصلخیزی در دوره داشت</p> <p>۷- کنترل عوامل خسارتزای فیزیولژیکی</p> <p>۸- آبیاری حفاظتی</p> <p>۹- پایش مزرعه ای</p> <p>۱۰- کنترل عوامل خسارتزای محیطی</p> <p>۱۱- کنترل فرسایش</p> <p>۱۲- بهینه سازی منابع پایه</p>
۵- برداشت محصول	<p>۱- تعیین زمان و نحوه برداشت</p> <p>۲- تعیین روش و ابزار برداشت بر کیفیت انسانس</p> <p>۳- برداشت گیاه در صورت نیاز به استفاده از گل آن</p> <p>۴- تعیین میزان محصول در سال های متمادی</p> <p>۵- نحوه خشک کردن گل گیاه</p> <p>۶- میزان انسانس در سالهای تولید</p> <p>۷- نحوه و روش برداشت</p> <p>۸- اصول استاندارد بسته بندی و جایه جایی</p> <p>۹- فراوری های های ضروری</p> <p>۱۰- روش های استاندارد انبارداری</p>

استاندارد آموزش
برگه تحلیل آموزش

دانش :	زمان اسمی آموزش: ۲۲ ساعت
	<ol style="list-style-type: none"> ۱. نیازهای اکولوژیکی و شرایط مناسب محیطی برای کاشت گیاه ۲. عناصر و معیارهای اصلی آب، خاک و گیاه برای پرورش گیاه ۳. نهاده‌ها و مواد و عوامل آلتی، زیستی، معدنی و شیمیایی مناسب برای تغذیه و حاصلخیزی ۴. نهاده‌ها و مواد و عوامل آلتی، زیستی، معدنی و شیمیایی مناسب برای حفاظت از محصول ۵. مساحی و اماده سازی مزرعه ۶. روش کاشت (از طریق بذر، رویشی) ۷. روش‌های مراقبت و نگهداری ۸. روش برداشت محصول ۹. روش خشک و هرس ۱۰. روش جوان سازی ۱۱. روش‌های حمل و نقل، جابه جایی و بسنده بندی و فراوری استاندارد ۱۲. محدوده طول و عرض جغرافیایی و زمانی مناسب برای کاشت گیاه ۱۳. گیاه‌شناسی و خصوصیات فیزیولوژیک گیاه ۱۴. فواصل و دوره‌های زمانی کاشت، داشت و برداشت ۱۵. اندام‌های گیاهی و خواص دارویی و درمانی اصلی
مهارت :	زمان اسمی آموزش: ۲۴ ساعت
	<ol style="list-style-type: none"> ۱. آماده سازی خاک با اصول خاک ورزی حفاظتی ۲. کار پرورش گیاه بر اساس اصول برنامه تلیفیقی آب، خاک و گیاه در مزرعه ۳. ضدعفونی بذر، قرنطینه مزرعه ۴. کاشت صحیح ۵. کار با روش‌های آبیاری اصولی، روش‌های آبیاری صحیح بر اساس نیاز گیاهی و شرایط مزرعه ای ۶. بادگیری هرس و آرایش گیاهی ۷. کار با ماشین‌الات مناسب برای کاشت گیاه ۸. کار با دستگاه سم پاش و ابزار کنترل آفات ۹. کار با نهاده‌های عیر شیمیایی کنترل افت ۱۰. کار با ابزار نمونه گیری ۱۱. کاربا ابزار جابه جایی و برداشت و فراوری ابتدایی گیاه ۱۲. کار با ابزار، نهاده‌ها و روش‌های تغذیه و حاصلخیزی ۱۳. مساحی مزرعه

استاندارد آموزش
برگه تحلیل آموزش

نگرش:

۱. دقت در انتخاب بذر و نشاء استاندارد
۲. تاکید خاص بر اصول مدیریت تغذیه و کنترل آفات با تاکید بر حذف مواد شیمیایی صنعتی
۳. دقت در نگهداری و برداشت گیاه با حفظ درصد اساتیس
۴. بهره وری مصرف آب شیرین در کاشت گیاه
۵. استفاده بهینه و صحیح از ماشین الات با نگاه حفاظت از خاک
۶. تولید گیاه بر اساس اصول و استاندارد های ایمنی گیاه
۷. تولید گیاه بر اساس اصول و رقابت بازار و تجارت حرفه ای
۸. تولید گیاه بر اساس استاندارد های پایه و قرنطینه تجارت

- رعایت اخلاق حرفه ای

۱. تولید گیاه بر اساس اصول ایمنی محیط زیست و منابع طبیعی
۲. تولید گیاه بر اساس اصول بهداشت حرفه ای کشاورزی و محصولات ارگانیک
۳. تولید گیاه با اصول صرفه جویی انرژی و منابع طبیعی
۴. صرفه جویی مصرف آب شیرین در واحد سطح

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	سم پاش موتوری	مدل های موجود در بازار	۱	
۲	سم پاشی کوله پشتی		۱	
۳	بیلچه		۳۰	
۴	دستکش		۳۰	
۵	تانکر آب	۱۰۰۰ لیتری	۳	
۶	وايت برد		۱	
۷	بیل وشن کش		۱۵+۱۵	

: توجه

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۳۰ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	مواد ضدغونی کننده	موجود در بازار	به مقدار لازم	
۲	سینی های پرورش	موجود در بازار	به مقدار لازم	
۳	کودها.....	موجود در بازار	به مقدار لازم	
۴	ماکس بینی	موجود در بازار	به مقدار لازم	
۵	مشمع UV	موجود در بازار	به مقدار لازم	

: توجه

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۳۰ نفر محاسبه شود.